

**Türkiye-Azerbaycan Karma Ekonomik Komisyonu'nun (KEK) 8. Dönem Toplantısı
Kapsamında İlgili Kurumların**

TEKLİFLERİ

Ticari Ekonomik İşbirliği

Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'nde üretilen malların Türkiye'ye ihracatının genişletilmesi amacıyla malların Türkiye'ye indirimli tarifelerle ihraç edilmesiyle ilgili karşı taraftan uygun destek sağlanması yönünde mutabakata varıldığını ve bu bağlamda bir dizi işlemlerin yapıldığını, ayrıca geçen dönemde indirimli tarifelerle yapılan ihraç işlemleri sırasında girişimcilerin karşılaştıkları zorluklarla ilgili Türkiye ile görüş alışverişinde bulunulduğunu dikkate alarak bu tür zorlukların giderilmesi yönündeki çalışmaların hızlandırılması için ilgili Türk kurumlarıyla yapılan müzakerelerin sürdürülmesi **(Ekonomi Bakanlığı)**.

GÖRÜŞ: (Görüş bildirilecek maddelerin altına görüşler bu şekilde eklenecektir)

İkili ticaret hacminin genişletilmesini teminen bilgi değişiminin sürdürülmesi, ayrıca üçüncü ülkelere ihracatın kapasitesinin artırılması amacıyla iki ülke şirketleri arasındaki ortak faaliyetlerin teşvik edilmesi **(Ekonomi Bakanlığı)**.

Azerbaycan'daki ve Türkiye'deki mevcut yatırım kapasitesine ilişkin bilgi alışverişinde bulunulması ve uygulanan yatırım projelerine karşılıklı katılımın teşviki **(Ekonomi Bakanlığı)**.

Azerbaycan Cumhuriyeti Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Geliştirilmesi Acenteliği (KOBİA) ile Türkiye (Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi (KOSGEB) arasında işbirliği ilişkilerinin genişletilmesi **(Ekonomi Bakanlığı)**.

KOBİA ile KOSGEB arasındaki ortak faaliyetleri belirleyecek Mutabakat Muhtırasının imzalanması, ayrıca müteakip dönemlerde küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi yönünde ortak faaliyetlerin düzenlenmesi **(Ekonomi Bakanlığı)**.

Küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişmesine destek olan ekosistemin geliştirilmesi için Türkiye'de bu bağlamda yapılan çalışmalar konusunda bilgi edinmek, startap ve iş inkübatör yöneticileri ile karşılıklı işbirliği ilişkilerinin kurulması **(Ekonomi Bakanlığı)**.

Azerbaycan ile Türkiye arasında sürdürülebilir gelişim hedeflerine ulaşılabilmesi yönünde işbirliği olanaklarının geliştirilmesi **(Ekonomi Bakanlığı)**.

"Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Gümrük Komitesi ile Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Kolaylaştırılmış Gümrük Koridoru Hakkında Mutabakat Muhtırası" imzalanması konusunun değerlendirilmesi **(Devlet Gümrük Komitesi)**.

Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Öncelikli Ticaret Anlaşması İçin Görüşmelerin Sonlandırılması ve İmzaya Hazır Hale Getirilmesi **(Dışişleri Bakanlığı)**.

2017 yılında Türkiye Bakanlar Kurulu'nun Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'nde üretilen veya üretilmesi muhtemel 43 çeşit ürünün, Türkiye'ye ithal vergisi ödenmeden, indirimli tarifelerle girişinin sağlanmasına ilişkin kararının uygulamada bir dizi güçlüklerle karşılaştığını dikkate alarak bu çerçevede her iki tarafça sonuca yönelik olarak daha pratik çalışmaların yapılması, ilk aşamada bir çözüm yolu olarak ithalatı daha gerçekçi bulunan ürünlerin Türkiye'ye ihracı için TC tarafından kota ayrılması, gümrük, laboratuvar tetkikleri vb. gibi engellerin kaldırılması için önlemler alınması ve Azerbaycan tarafından Türkiye'de istenen standardizasyon gereklerine uyum sağlama yönünde çalışmalar yapılması, bunun için uzmanlar düzeyinde devamlı görüşmeler yapılması **(Dışişleri Bakanlığı)**.

Azerbaycan'ın Ermenistan tarafından işgal altındaki topraklarında yasadışı ekonomik faaliyetlerin önlenmesi amacıyla içeriği aşağıda yazılı bir paragrafın protokol taslağına eklenmesi:

“Her iki Taraf, Azerbaycan Cumhuriyeti Yukarı Karabağ bölgesi dahil işgal altındaki topraklarda üretilen veya Azerbaycan’ın işgal altındaki topraklarından gelen kaynakları kullanarak üretilen mal ve hizmetlerin Türkiye topraklarında ithal-ihraç işlemleri ve yeniden ihracatı, satışı ve pazarlanmasına izin verilmemesi, ayrıca Azerbaycan’ın işgal altındaki topraklarında yasalara aykırı olarak kurulan ayrılıkçı rejimin teşviki amacıyla ürün ve hizmetlerin tanıtımı ve pazarlanmasıyla ilgili herhangi bir faaliyetin yürütülmesine izin verilmemesi konusunda anlaştılar. Türkiye tarafı, Türk kaynak, hizmet ve sermayesinin Azerbaycan’ın işgal altındaki topraklarıyla ilgili ekonomik, mali ve diğer faaliyetlere çekilmesinin önlenmesi çerçevesinde yükümlülük üstlenmiştir. Türkiye tarafı, ayrıca gerçek ve tüzel kişilerini Azerbaycan’ın işgal altındaki topraklarında herhangi bir hizmet ve sermaye ile ilgili faaliyetlerden çekindirmeye teşvik edecektir. Her iki Taraf, bu hususta bilgi değişimi yapılması konusunda anlaşmaya vardı.” **(Dışişleri Bakanlığı).**

Türkiye’den en fazla ithal ettiğimiz ürünlerin (özellikle gıda sanayii, tekstil ve elektronik mallar, ayrıca bunların yedek parçaları) bir kısmının ülkemizde üretilmesi için ortak işletmeler kurulmasının teşvik edilmesi **(Dışişleri Bakanlığı).**

Azerbaycan’da gerçekleştirilen kapsamlı özelleştirme sürecine, potansiyel Türk yatırımcıların katılımının sağlanması **(Emlak Konuları Devlet Komitesi).**

GÖRÜŞ:.....

İletişim ve Yüksek Teknolojiler Alanında İşbirliği

25 Nisan 2018 tarihinde Ankara’da imzalanan “Azerbaycan Cumhuriyeti Ulaştırma İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve İletişim Bakanlığı Arasında Elektronik İmza Alanında İşbirliği Hakkında Mutabakat Muhtırası”nın uygulanması ve iki ülkenin elektronik imza sertifikalarının karşılıklı olarak tanınması çerçevesinde yapılması planlanan çalışmaların hızlandırılması **(Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı).**

13 Kasım 2013 tarihinde Ankara’da imzalanan “Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanlarında İşbirliğinin Pekiştirilmesi Hakkında Mutabakat Muhtırası”nın uygulanmasıyla amacıyla iki ülke ilgili kurum temsilcilerinin katılımıyla Karma Çalışma Grubu toplantısı yapılması **(Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı).**

“Azerbaycan Cumhuriyeti Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Arasında Ulaştırma ve Bilgi Teknolojileri Alanlarında Araştırma Geliştirme Faaliyetleri Yönünde İşbirliği Hakkında Mutabakat Muhtırası” projesinin imzalanması için gerekli işlemlerin yapılması **(Ulaştırma İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı).**

Suni zeka, eşyaların interneti, “Bulut” teknolojisi, robotik teknolojisi, nanoteknolojiler vb. gibi bilim ağırlıklı alanlar için bilgi ve deneyim değişiminin gerçekleştirilmesi, yenilikçilik ekosisteminin geliştirilmesi, ayrıca startap’ların desteklenmesi alanında deneyim alışverişi **(Ulaştırma İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı).**

İletişim alanı için bağımsız düzenleyici kurumun oluşturulması ile ilgili Türkiye’nin deneyiminin öğrenilmesi alanda işbirliği **(Ulaştırma İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı)..**

İki ülke CERT kuruluşları arasında siber olaylarla ilgili ani bilgi alışverişinin yapılması ve siber güvenlik alanında düzenlenecek eğitim ve seminerlere karşılıklı katılımın sağlanması **(Ulaştırma İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı).**

Türkiye yüksek eğitim kurumlarında uydu gözetimi alanında yeni eleman yetiştirmenin teşviki **(“Azerkosmos” Açık Tip Anonim Şirketi).**

Türkiye Cumhuriyeti Savunma Sanayii Müsteşarlığı’nın operatörlüğünü yaptığı “Göktürk-1” ve “Azerkosmos” ASC’nin operatörlüğü yaptığı “Azersky” uydu görüntülerinin karşılıklı olarak kullanılması olanaklarının değerlendirilmesi **(“Azerkosmos” Açık Tip Anonim Şirketi).**

Sumgayıt Teknoloji Parkı'na Türk şirketlerinin yatırım yapması ve ortak üretim işletmelerinin kurulmasını teminen Türk şirketlerinin Azerbaycan'a ziyaretinin düzenlenmesi (**Dışışleri Bakanlığı**).

GÖRÜŞ:.....

Tarım ve Dıda Güvenliği Alanında İşbirliği

İki ÷lke arasında tarım alanındaki işbirliğinin genişletilmesi amacıyla faaliyetlerin yoğunlaştırılması (**Tarım Bakanlığı**).

Tarım alanında yatırımları teşvik etmek amacıyla öncelikli alanlar için yatırım projelerinin hazırlanması ve değişimi (**Tarım Bakanlığı**).

Tarım sigortası alanında işbirliği yapılması (**Tarım Bakanlığı**).

Azerbaycan'da ve Türkiye'de yetiştirilen çeşitli tarım bitkilerinin ve tohumlarının değişimi, test edilmesi, tohum kalitesinin ve üretim hacminin artırılması yönünde işbirliğinin genişletilmesi (**Tarım Bakanlığı**).

Pamukçuluk alanında yeni teknolojilerin uygulanması, pamuk üretimi alanında işbirliği (**Tarım Bakanlığı**).

Tarım uzmanlarının karşılıklı ziyaretlerinin düzenlenmesi ve gerek duyulan alanlarda uzmanlar için eğitim verilmesi (**Tarım Bakanlığı**).

Tarım araştırmaları, bilim ve teknoloji transferi alanında işbirliği (**Tarım Bakanlığı**).

İki ÷lke arasında gıda güvenliği alanında işbirliği taslak sözleşmesinin hazırlanarak imzalanması olanaklarının değerlendirilmesi (**Gıda Güvenliği Acenteliği**).

Gıda güvenliği alanında verilen izin belgelerinin (sertifikaların) karşılıklı olarak tanınması (**Gıda Güvenliği Acenteliği**).

Yabancı uzmanların tescili ile ilgili işlemlerde eşdeğerlilik ilkesinin uygulanması (**Gıda Güvenliği Acenteliği**).

Bilimsel araştırma alanında işbirliğinin gerçekleştirilmesi (**Gıda Güvenliği Acenteliği**).

Türk işadamlarının Azerbaycan'la tarım alanında işbirliği yapmaya teşvik edilmesi için Türkiye hükümeti tarafından gereken desteğin sağlanması (**Dışışleri Bakanlığı**).

GÖRÜŞ:.....

K÷ltür, Turizm, Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği

Müteakip yıllarda karşılıklı k÷ltür günlerinin düzenlenmesi (**Dışışleri Bakanlığı**).

Ünl÷ Azerbaycan şairi Nesimi'nin doğumunun 650. yıldönümünün Türkiye'de daha geniş şekilde kutlanması için iki ÷lke ilgili Bakanlıklarının tavsiyeleri dikkate alınarak ortak etkinliklerin gerçekleştirilmesi ve ziyaretlerin düzenlenmesi (**Dışışleri Bakanlığı**).

K÷ltür, konservasyon ve geleneksel sanat dallarında araştırma ve eğitim çalışmaları yapılması (**"İçerişehir" Devlet Tarih Mimarlık Açık Hava Müzesi İdaresi**).

Türkiye müze ve kütüphanelerinde Şirvanşahlar'a ait, ayrıca Şirvanşahlar ile Osmanlılar arasında yapılan yazışmalar ile el yazılarının toplanması, o döneme ait sanat eserleri, eşya, maddi-k÷ltür örneklerinin Azerbaycan'a getirilerek sergilenmesi (**"İçerişehir" Devlet Tarih Mimarlık Açık Hava Müzesi İdaresi**).

Azerbaycan’da turizmin geliştirilmesi amacıyla yürütülen çalışmalara destek amacıyla Türkiye’nin deneyiminin, ayrıca yeni turizm trendleri kapsamında ihtiyaçların karşılanması alanında Türkiye’de gerçekleştirilen faaliyet ve programların öğrenilmesi için ilgili Azerbaycan kurumları temsilcilerinin ve turizm alanında faaliyet gösteren özel şirketlerin Türkiye’ye ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi, onlar için görüşme ve seminerlerin düzenlenmesi ve iki ülke tur operatörleri arasında uygun işbirliği mekanizmalarının kurulması **(Dışişleri Bakanlığı, Devlet Turizm Acenteliği)**.

Ankara veya İstanbul’da Türkiye’de faaliyet gösteren Azerbaycan topluluk ve derneklerinin, diaspora alanında faaliyet gösteren STK ile Azerbaycan vatandaşları tarafından çeşitli içerik ve formatlı etkinliklerin düzenlenmesi amacıyla Azerbaycan Kültür Evi açılması **(Diaspora İşleri Devlet Komitesi)**.

Gençlerle ilgili her iki ülkede düzenlenen festival, konferans, sempozyum, seminer, yarışma, sergi, görüşme, forum gibi etkinliklere gençlerin katılımının teşvik edilmesi **(Gençlik ve Spor Bakanlığı)**.

Yaratıcı gençler arasında müsabaka yapılması, sporcuların her iki ülkede düzenlenen sportif etkinliklere katılımının ve ortak eğitim-antrenman toplantılarının organize edilmesi, spor kuruluşları, spor uzmanları ve antrenör öğretmenler arasında deneyim alışverişinin yapılması **(Gençlik ve Spor Bakanlığı)**.

Maliye, Vergi ve Bankacılık Alanında İşbirliği

“Azerbaycan Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Gelirlerin Çifte Vergiye Tabi Tutulmasının Önlenmesi Hakkında Anlaşma”nın gözden geçirilmesi **(Maliye Bakanlığı)**.

Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı’na gönderilmiş olan “Bilgi Alışverişi Alanında ve Vergi Tahsilinde Karşılıklı İdari Yardım Hakkında Mutabakat Muhtırası” taslak metninin değerlendirilmesi **(Vergiler Bakanlığı)**.

Tarafların Merkez Bankaları arasında para-kur politikasının işlem ve inceleme çerçevesinin geliştirilmesi, ödeme sistemlerinin geliştirilmesi, tediye bakiyesi istatistiği **(Merkez Bank)**.

GÖRÜŞ:.....

Ulaştırma, Taşımacılık ve Yol Yapımı Alanında İşbirliği

“Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava İletişimi Hakkında Anlaşma” taslak metni konusunda uzlaşma sağlanmasının hızlandırılması **(Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı)**.

“Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Hakkında Anlaşma” taslak metninin hazırlanarak mutabakat sağlanması **(Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı)**.

Azerbaycan Cumhuriyeti Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı’na bağlı Devlet Sivil Havacılık Acenteliği ve Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü heyetleri arasında 19-20 Temmuz 2018 tarihlerinde Bakü’de düzenlenen görüşmede sağlanan anlaşmaya uygun olarak havayolu taşımacılığı ve şehirlerarası yolcu seferlerinin sayısının tahminen 3 kat (haftada 126 sefer) artırılması **(Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı)**.

Taraflar arasında gemi seferlerini yönetim servisi faaliyetlerinin düzenlenmesi ve deneyim alışverişi için karşılıklı işbirliğinin yürütülmesi **(Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanlığı)**.

Azerbaycan tarafının inisiyatifi üzerine “Orta Koridor”un rakamsallaştırılması ile ilgili gerçekleştirdiği projelere Türkiye tarafının faal katkısının sağlanması, aynı zamanda her iki ülke istikametinde sefer yapan TIR’ların ön bilgi alışverişinin “tek pencere” sisteminin (sınır, gümrük işlemleri, liman işlemleri) oluşturulması **(Bakü Uluslararası Deniz Ticaret Limanı)**.

Türkiye Mersin Limanı ile Bakü Limanı arasında işbirliği ilişkilerinin kurulması konusunun müzakere edilmesi **(Bakü Uluslararası Deniz Ticaret Limanı).**

Türk nakliyat ve lojistik şirketleri tarafından yeni Bakü Limanı'na yatırım yapılması **(Bakü Uluslararası Deniz Ticaret Limanı).**

Yeni Bakü Limanı ile TİKA Başkanlığı'nın ulaştırma ve çevre korunmasına ilişkin projelerin finansmanı sağlama olanaklarının değerlendirilmesi **(Bakü Uluslararası Deniz Ticaret Limanı).**

Bakü Uluslararası Deniz Ticaret Limanı'nın kapasitesi hakkında Türkiye'de bir konferans düzenlenmesi **(Dışişleri Bakanlığı).**

Ulaştırma altyapı tesislerinin inşaatı, yeniden kurulması ve onarımı için proje-keşif belgelerinin hazırlanması ve uygulanmasıyla ilgili yeni düzenlemelerin, teknolojilerin ve yeniliklerin uygulanmasıyla ilgili Türk kurumları ile deneyim alışverişi yapılması **(Azerbaycan Otomobil Yolları Devlet Acenteliği).**

Yol inşaat projeleri kapsamında uygun şartlarla yatırım yapılması **(Azerbaycan Otomobil Yolları Devlet Acenteliği).**

Azerbaycan'da ücretli karayolları ve modern ödeme sistemlerinin oluşturulması amacıyla Türkiye'nin deneyiminin öğrenilmesi alanında işbirliği **(Azerbaycan Otomobil Yolları Devlet Acenteliği).**

6 Mayıs 2019 tarihinde Ankara'da imzalanan "Azerbaycan Demiryolları" QSC, "Rusya Demiryolları" ASC ve "Türkiye Devlet Demiryolları" Arasında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Muhtırası'nın 1.2. bendinde öngörülen işlemlerin gerçekleştirilmesi, ayrıca gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması için gerekenlerin yapılması konularının müzakere edilmesi **(“Azerbaycan Demiryolları” QSC).**

Trans Hazar güzergahı üzerinden taşınan Türkiye'ye ait konteyner yüklerinin arttırılması, ayrıca Türk TIR'larının anılan güzergahı düzenli bir şekilde kullanmaları ve TIR'ların Hazar üzerinden iki tarafa gidiş gelişinin (Elet-Aktau-Elet veya Elet-Türkmenbaşı-Elet) sağlanması olanaklarının müzakeresi **(“Azerbaycan Hazar Deniz Gemiciliği” QSC).**

Kullanılmaya başlanan Bakü-Tiflis-Kars (BTK) demiryolu hattının kapasitesinden tam şekilde yararlanılması ve diğer yabancı devletlerin (Çin, AB ülkeleri vb.) söz konusu projeye çekilmesi amacıyla çeşitli ülkelerde ve kuruluşlar nezdinde ortak çalışmaların yürütülmesi **(Dışişleri Bakanlığı).**

Türkiye'nin "Doğu Expressi" demiryolu güzergahının bir uzantısı olarak yerli ve yabancı turistlerin BTK güzergahını kullanmak suretiyle Azerbaycan'a sefer etmesinin teşviki ve bu bağlamda her iki devletin demiryolları kurumları arasında işbirliği sağlanması ve tek bir biçimde bilet satışının sağlanması için hem devlet hem de özel sektör arasında temas kurulması, tur şirketler tarafından vize konuları ile ilgili desteğin ve yönlendirici tavsiyelerin verilmesi **(Dışişleri Bakanlığı).**

"Lapis-Lazuli" güzergahının teşviki, ülkelerin bu güzergaha katılımının sağlanması, UNESCAP çerçevesinde Trans Asya demiryolu projesi ve Asya Karayolu Ağı inisiyatifinde bu projenin yer alması amacıyla uluslararası kuruluşlar nezdinde (AB, NATO vb.) ve yabancı devletlerde ortak teşvik faaliyetlerinin yürütülmesi, ayrıca Trans Hazar Uluslararası Nakliyat Güzergahının çekiciliğinin arttırılması amacıyla yabancı devletlerde düzenlenen etkinliklere Türkiye tarafından destek sağlanması, bunun Avrupa'dan Çin'e hızlı ve alternatif güzergahın önemli bir parçası olmasının ortaklaşa şekilde teşvik edilmesi **(Dışişleri Bakanlığı).**

GÖRÜŞ:.....

Konsolosluk Konuları, Göç ve Diaspora Alanında İşbirliği

1990'lı yıllarda Ermenistan-Azerbaycan Yukarı Karabağ ihtilafı ile ilgili Türkiye'ye yerleşmiş bulunan, halen Türkiye'de herhangi bir yasal statüye sahip olmayan, bu nedenle herhangi bir sosyal ve sağlık sigortası, sağlık, eğitim, noter, Nüfus Müdürlüğü vb. hizmetlerden yararlanamayan vatandaşlarımızın

Türkiye’deki statülerinin meşrulaştırılması, onların sosyal ve hukuki sorunlarının çözülmesi **(Dışişleri Bakanlığı).**

Azerbaycan’ın işgal altındaki topraklarında yasalara aykırı olarak faaliyet gösteren sözde rejimin “temsilcileri” tarafından düzenlenen evrakların Türkiye’de tanınmaması ve söz konusu evrakların uluslararası hukuka ve Azerbaycan Cumhuriyeti mevzuatına aykırı olmasına ilişkin uyarının Türkiye Cumhuriyeti’nin ilgili organlarının internet sitelerine yerleştirilmesi **(Dışişleri Bakanlığı).**

Azerbaycan’ın işgal altındaki topraklarına Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümetinin izni olmadan yasalara aykırı olarak yapılan seyahatler ve söz konusu topraklarda yasalara aykırı faaliyetlerin, ayrıca yatırımın Azerbaycan Cumhuriyeti’nin devlet sınırlarını yasalara aykırı olarak geçme olarak nitelendirilerek suç teşkil ettiği ve Azerbaycan’ın işgal altındaki topraklarında yasalara aykırı faaliyetlere katılımın önleneceği mekanizmaların oluşturulması hususunda karşı tarafla görüşmelerin yapılması **(Dışişleri Bakanlığı).**

Azerbaycan vatandaşlarının Türkiye’ye girişine kısıtlama uygulanması durumları ile ilgili şikayetlerin geldiğini göz önünde bulundurarak Türkiye’ye girişinin kısıtlanması durumuyla karşılaşan vatandaşlarımızın söz konusu kısıtlamanın kaldırılması için uygun resmi süreçten geçmeleri gerektiği hususuna açıklık getirilmesi **(Dışişleri Bakanlığı).**

Her iki ülkenin göç konularından sorumlu kurumları arasında hukuk-sözleşme altyapısının güçlendirilmesi amacıyla “Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Migrasya (Göç) Hizmeti ile Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı arasında Göç Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırası imzalanması çerçevesinde yürütülen çalışmaların en kısa zamanda sonlandırılması **(Devlet Migrasya (Göç) Hizmeti).**

Türkiye’de ikamet eden Azerbaycan Cumhuriyeti vatandaşlarının ve Azerbaycan’da ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının göç alanında karşılaştıkları zorlukların çözümü için aldıkları ortak önlemlerin hızlandırılması **(Devlet Migrasya (Göç) Hizmeti).**

Türkiye’de izinsiz olarak ikamet eden Azerbaycan vatandaşı göçmenlerin sorunlarının çözülmesiyle ilgili Türkiye Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti ilgili devlet kurumları temsilcilerinden oluşan bir Çalışma Grubunun oluşturulması **(Diaspora İşleri Devlet Komitesi).**

Türkiye’de izinsiz olarak ikamet eden Azerbaycan vatandaşı göçmenlerin resmi kaydı yapılana kadar oturum statülerinin belirlenmesi koşuluyla geçici kayıtlarının sağlanması **(Diaspora İşleri Devlet Komitesi).**

Türkiye’de izinsiz olarak oturan Azerbaycan vatandaşı göçmenlerin nikah kıydırmaları ve yeni doğan çocuklarının tescili sürecinin belirlenmesi **(Diaspora İşleri Devlet Komitesi).**

GÖRÜŞ:.....

Sanayi ve Enerji Alanında İşbirliği

Sanayi alanında uygulanan bilimsel teknolojik yenilikler, sanayinin gelişmesi yönünde her iki ülkede gerçekleştirilen işlemler ve mevzuat konusunda bilgi alışveriş yapılması **(Ekonomi Bakanlığı).**

Türk şirketlerinin, tarafların ilgisini çeken sanayi alanları, ayrıca kimya, petrol kimya ve eczacılık sanayii çerçevesinde Sumgayıt Kimya Sanayi Parkı’nda ve Pirallahı Sanayi Parkı’nda yatırım projelerinin gerçekleştirilmesine katılımını teşvik etme **(Ekonomi Bakanlığı).**

İki ülke arasında sanayi mülkiyetinin korunması alanında yeni anlaşma imzalanması konusunun değerlendirilmesi **(Fikri Mülkiyet Acenteliği).**

Komisyonun 7. Toplantı tutanağının “Enerji Alanında İşbirliği” bölümü 5.1., 5.2. ve 5.3. alt bentlerinin yürütülmesinin sürdürülmesi **(Enerji Bakanlığı).**

Geri kazanılabilir enerji kaynaklarının ağı bağlantısının yapılması, elektrik enerjisi piyasasının oluşması ve düzenlenmesi, ayrıca enerji verimliliği alanında Türkiye'nin mevcut deneyimini dikkate alarak anılan alanlar çerçevesinde işbirliğinin genişletilmesi **(Enerji Bakanlığı)**.

Temel düzenleyici faaliyet, lisans sağlanması ve gözetim, tarife düzenlemesi, devlet-özel sektör ortaklığı ve teşvik mekanizmaları doğrultusunda EPDK (Enerji Piyasaları Düzenleme Kurumu), piyasa örneği, katılımcılar ve karşılıklı ilişkiler, piyasa algoritması için EPİSAŞ (Elektrik Piyasaları İşletme A.Ş.) uzun süreli yönetime sunulmuş dağıtım ağlarının faaliyetinin devletçe kontrolü ve izlenmesi için TEDAŞ (Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.) tarafından Azerbaycan Cumhuriyeti Enerji Bakanlığı'na bağlı Enerji Meselelerini Düzenleme Acenteliği personeli için eğitim, seminer, forum ve diğer etkinliklerin düzenlenmesi **(Enerji Bakanlığı)**.

Azerbaycan'dan Türkiye'ye elektrik enerjisi ihracı ve Türkiye üzerinden transit olarak elektrik enerjisinin Avrupa ülkelerine ihraç edilmesi olanaklarının arttırılması yönünde işbirliğinin genişletilmesi **(“Azerenerji” ASC)**.

Yeni nesil jenerasyon güçlerinin oluşturulmasıyla ilgili bu alanda deneyimli Türk şirketlerinin projeye çekilmesi **(“Azerenerji” ASC)**.

Personel potansiyelinin güçlendirilmesi için Türkiye tarafının organizasyonunda elektrik enerjisi alanında eğitim verilmesi, bu bağlamda elektrik mühendisliği ve diğer uzmanlaşmış Türkiye enstitüleri ile temas kurulması **(“Azerenerji” ASC)**.

Güney Doğalgaz Koridoru'nun bir parçası olan TANAP ve TANAP'ın devamı olan TAP projelerinin yalnızca bölgenin değil, Avrupa'nın enerji güvenliği açısından öneminin çeşitli formatlarda yapılan görüşmelerde Türkiye tarafından da beyan edilmesi **(Dışişleri Bakanlığı)**.

Enerji alanında (petrol, doğalgaz, elektrik enerjisi) sağlanan değerli işbirliğinin sürdürülmesi, ayrıca Türkiye'nin son yıllarda alternatif enerji kaynaklarının (rüzgar, güneş, biyolojik atıklar) kullanılması alanında kazandığı deneyimin ülkemizde uygulanması amacıyla ilgili kurum temsilcilerinin değişik düzeylerde karşılıklı seferlerinin sürdürülmesi ve deneyim alışverişinin yapılması

Bu amaçla güneş elektrik santrallerinin inşası için Türkiye'de düzenlenecek çeşitli ihalelere Azerbaycan Cumhuriyeti Alternatif ve Geri Kazanılabilir Enerji Kaynakları Acenteliği'nin, ayrıca bu alanda faaliyet gösteren Azerbaycan şirketlerinin katılımının desteklenmesinin karşı taraftan rica edilmesi **(Dışişleri Bakanlığı)**.

Ermenistan “Metsamor” nükleer enerji santralının yeni bloklarının yapımı ile meydana gelen çevresel riskler ve güvenlikle ilgili endişelerin dünya kamuoyuna duyurulması ve çıkarlarımızın korunması sürecinde Türkiye ve Azerbaycan arasında uluslararası kuruluş ve anlaşmalar çerçevesinde işbirliğinin koordine edilmesi ve bunun için her iki devletin ilgili makamlarına ve diplomatik temsilciliklerine ortak adımlar atılması yönünde talimat verilmesi **(Dışişleri Bakanlığı)**.

GÖRÜŞ:.....

Çalışma, Sosyal Savunma ve Sağlık Alanında İşbirliği

Mesleki standartlar için hukuki ve düzenleyici çerçeve oluşturulması ve mesleki standartların kapasitesinin düzenli bir şekilde arttırılması **(Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı)**.

Yasadışı istihdamın önlenmesi alanında sağlanan başarılar dikkate alınarak bu alandaki deneyimin Azerbaycan'da uygulanması olanaklarının teşvik edilmesi **(Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı)**.

Sosyal politikaların ve demografik süreçlerin çağdaş yöntemlerle değerlendirilmesi ve ilgili alanda örneklerin hazırlanması çerçevesinde işbirliği yapılması **(Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı)**.

Sosyal hizmet alanında profesyonel personel yetiştirilmesinin sağlanmasını teminen mevcut eğitim yöntemlerinin ve mesleki hazırlık sisteminin geliştirilmesi, personel yetiştirme için çağdaş yenilikçi teknolojilerin uygulanması **(Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı)**.

Sosyal hizmet alanında kurumsal sosyal sorumluluğun artmasının sağlanması ve iş birimlerinin: sosyal hizmet güvencesiyle ilgili proje hazırlanması sürecine katılımının sağlanması **(Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı)**.

Çeşitli mesleki alanlarda uzman Türk işadamları ve uzmanlar tarafından zorunlu göçmenlere (kaçkınlara) karşılıksız olarak mesleki eğitim verilmesi ve söz konusu şirketlerde onların istihdam edilmesi **(Kaçkın ve Zorunlu Göçmenlerin İşleri Devlet Komitesi)**.

Sağlığı kısıtlı olan zorunlu göçmenler, ayrıca savaş malullerine imtiyazlı şartlarla Türkiye’de rehabilitasyon- tedavi hizmetleri sağlanması için ortak programların geliştirilmesi **(Kaçkın ve Zorunlu Göçmenlerin İşleri Devlet Komitesi)**.

Zorunlu göçmenlerin toplu halde yaşadıkları geçici yerleşim birimlerinde Türkiye’den gelen doktorlar tarafından ücretsiz sağlık muayenesi programlarının etkinliklerinin düzenlenmesi, onlara gerekli protez- ortopedik araç gereç ve rehabilitasyon araçları sağlanması **(Kaçkın ve Zorunlu Göçmenlerin İşleri Devlet Komitesi)**.

Tıp, eczacılık ve biyolojik eşdeğerlilik ve zorunlu sağlık sigortasının uygulanması alanında işbirliği **(Sağlık Bakanlığı)**.

GÖRÜŞ:.....

Çevre, Olağanüstü Haller ve Toprak Islahı Alanında İşbirliği

Plastik atıkların yönetilmesi, plastik ambalaj malzemeleri kullanımının kısıtlanması alanında deneyim alışverişi **(Çevre ve Tabii Servetler Bakanlığı)**.

Tehlikeli hava-iklim ortamında dayanıklılığı sağlamak için Azerbaycan’da erken uyarı sisteminin geliştirilmesi alanında işbirliği **(Çevre ve Tabii Servetler Bakanlığı)**.

Paris Anlaşmasından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesiyle ilgili Azerbaycan’da MRV (Monitoring Reporting and Verification – İzleme, Raporlama ve Denetim) sisteminin oluşturulması alanında deneyim alışverişi **(Çevre ve Tabii Servetler Bakanlığı)**.

Azerbaycan’da iklim değişikliklerinden etkilenen hassas bir sektör olarak nitelendirilen tarım sektörü için tarım-meteorolojik bilgilerin hazırlanması alanında işbirliği **(Çevre ve Tabii Servetler Bakanlığı)**.

Ormancılık, ayrıca filiz ve tohumculuk alanlarında işbirliği **(Çevre ve Tabii Servetler Bakanlığı)**.

Çağdaş yöntemlerle ormanlarda ağaç sayımı yapılması alanında işbirliği

Ormancılık alanında kadro yetiştirme **(Çevre ve Tabii Servetler Bakanlığı)**.

Deneyim ile yapılan reformların öğrenilmesi amacıyla “Enerji ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı” ile, demir dışı ve değerli madenlerin, değerli taşların damgalanmasını gerçekleştiren “Darphane ve Damga Matbaası” ile, ayrıca değerli madenlerin ve değerli taşların üretimi, imali, kullanımı, ticareti, sayımı ve muhafazasına dair ilgili kurumlarla işbirliği yapılması **(“AzerGold” QSC)**.

Olağanüstü Haller Bakanlığı Akademisi ile Türkiye’deki ilgili eğitim merkezleri arasında işbirliği **(Olağanüstü Haller Bakanlığı)**.

Dünya Bankası'nın desteğiyle Türkiye'de gerçekleştirilen "İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi" kapsamında kazanılan deneyimlerin öğrenilmesi alanında işbirliği **(Olağanüstü Haller Bakanlığı).**

Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren Türkiye'de ve Türkiye dışında olağanüstü durumlar sırasında acil tıbbi yardım, hastaların tahliyesi ve olay yerinde tıbbi müdahale faaliyetlerini gerçekleştiren Türkiye Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi ile uygun şartlarla işbirliği yapılması **(Olağanüstü Haller Bakanlığı).**

Sulama ve toprak ıslahı alanında yapılan bilimsel araştırma çalışmaları ile su tesislerinin projelendirilmesi ve inşaat alanındaki deneyimlerle tanışma **(Azerbaycan Meliorasiya (Toprak Islah) ve Su İşletmeleri ASC)**

Su kaynaklarının verimli bir şekilde kullanılması ve yönetilmesi amacıyla Su Kullanıcı Birlikleri ile Çalışma Deneyiminin Öğrenilmesi Alanında İşbirliği **(Azerbaycan Meliorasiya (Toprak Islah) ve Su İşletmeleri ASC)**

Sel ve heyelanlara karşı mücadele alanında deneyim alışverişi yapılması **(Azerbaycan Meliorasiya (Toprak Islah) ve Su İşletmeleri ASC)**

GÖRÜŞ:.....

Bilim ve Eğitim Alanında İşbirliği

Akdeniz-Kafkasya-Hazar bölgesinin çağdaş jeodinamik ve sismik durumunun ortaklaşa araştırılması, petrol doğalgaz yataklarının jeolojisi, petrol doğalgaz jeolojisinin temel meseleleri, yer kabuğunun derinlik yapısı, sismik tomografi, jeokronoloji, stratigrafi ve paleontolojinin çağdaş metotları ve jeolojik olayların korelasyonu **(Milli İlimler Akademisi).**

Bitki aleminin ender, endemik, nesli tükenmekte olan önemli türlerinin moleküler-filojenetik, fitokimyasal ve fitososyolojik açıdan araştırılması ve korunması usullerinin incelenmesi **(Milli İlimler Akademisi).**

Terör niyetinde olan kişilerin kanında meydana gelen ciddi biyokimyasal değişiklikleri (kan serumunda adrenalin, noradrenalin ve serotonin miktarının keskin şekilde artması) göz önünde bulundurarak terörle mücadele amacıyla nanoteknoloji temeline dayanılarak hazırlanmış olan özel biyosensörler aracılığıyla ağız suyunun biyokimyasal ekspres analizi usulünün, ayrıca insan vücudunun kokusu esas alınarak çalışan, söz konusu hormonları ve biyojenik etkenleri teyit edebilecek biyosensörün hazırlanması **(Milli İlimler Akademisi).**

Tarım açısından faydalı böceklerin çoğaltılma usullerinin ve bitkilere, orman ağaçlarına, tarım ve evcil hayvanlara ciddi ekonomik zarar dokunduran böceklerin ve hastalıkların öğrenilmesi, bunlara karşı integrir (biyolojik dahil) mücadele önlemlerinin bilimsel temellerinin geliştirilmesi **(Milli İlimler Akademisi).**

AMİA Petrol-Kimya Süreçleri Enstitüsü'nde geliştirilen 3 gıda bileşenli gübrenin ve boy maddelerinin alan denemeleri ve üretiminin organize edilmesi **(Milli İlimler Akademisi).**

Tarihi kaynakların, Türkoloji'ye ait eserlerin tercümesi ve yayınlanması, ortak Türkçe terminoloji hazırlanması, devlet arşivlerinde Azerbaycan'a ait materyallerin araştırılması, kültür mirasımızın UNESCO'nun kültür mirası listesine alınması için Türkiye ile ortak faaliyetler **(Milli İlimler Akademisi).**

Azerbaycan Cumhuriyeti vatandaşlarının Türkiye yüksek eğitim kurumlarına alınması sırasında Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet İmtihan Merkezi tarafından düzenlenen merkezileştirilmiş sınav sonuçlarının dikkate alınması **(Eğitim Bakanlığı).**

Türkiye’de eğitim almakta olan Azerbaycan vatandaşı öğrencilere yurt fırsatı sağlanması **(Eğitim Bakanlığı).**

İki ülke yüksek eğitim kurumları arasında çifte diploma programlarının oluşturulması **(Eğitim Bakanlığı).**

Azerbaycan Cumhurbaşkanının kararı ile 8 Kasım 2016 tarihinde açılan Azerbaycan Mühendislik Üniversitesi diplomalarının Türkiye’de tanınması **(Eğitim Bakanlığı).**

2016 yılında faaliyeti durdurulmuş Kafkas Üniversitesi diplomalarının Türkiye Cumhuriyeti YÖK tarafından tanınması ve Kafkas Üniversitesi mezunlarına Türkiye’de eğitime devam edebilme fırsatı sağlanması **(Eğitim Bakanlığı).**

Ankara, İstanbul, İzmir milli eğitim kurumlarının desteğiyle Azerbaycanlı öğretmen ve öğrencilerin Türkiye’de eğitim programına katılmaları için gerekli şartların sağlanması **(Eğitim Bakanlığı).**

Öğretim kaynakları politikasının uygulanması alanında deneyim değişimi yapılması **(Eğitim Bakanlığı).**

Karşılıklı olarak her iki ülkenin tarihi gerçeklerini yansıtan bilgilerin ilgili ders kitaplarına doğru bir şekilde yansıtılması ve yaygınlaştırılması **(Eğitim Bakanlığı).**

“eTwinning” bağış projesi çerçevesinde ülkeler arasındaki işbirliğinin genişletilmesi **(Eğitim Bakanlığı).**

Azerbaycan’da Türkiye Cumhuriyeti ilgili kurumlarının mali desteğiyle ortak meslek okullarının kurulması yönünde işbirliğinin yürütülmesi **(Eğitim Bakanlığı).**

Meslek eğitimi alanında belirlenen ihtisaslar için eğitim programlarının (müfredat) hazırlanmasında işbirliği yapılması **(Eğitim Bakanlığı).**

TİKA desteğiyle meslek okullarını yönetici, mühendis-öğretmen kadrolarının Türkiye’de eğitimlere katılımının sağlanması alanda işbirliğinin teşviki **(Eğitim Bakanlığı).**

Özel eğitim alanında işbirliğinin teşvik edilmesi **(Eğitim Bakanlığı).**

GÖRÜŞ:.....

Şehircilik, Mimarlık ve Su İşleri Alanında İşbirliği

Devlet şehircilik denetimi, yasalara aykırı inşaatla mücadele, şehircilik ve inşaatla ilişkin düzenleyici belgeler alanında deneyim alışverişinin yapılması **(Devlet Şehircilik ve Mimarlık Komitesi).**

Türkiye Cumhuriyeti Su ve Kanalizasyon kurumlarının yanı sıra İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi, (İSKİ) ile devamlı şekilde karşılıklı deneyim alışverişi yapılması **(“Azersu” ASC).**

Azersu ASC çalışanlarının Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su Bakanlığı ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü’nde ve bağlı kuruluşlarında düzenlenen eğitim kurslarına katılımının sağlanması programının sürdürülmesi **(“Azersu” ASC).**

Su ve kanalizasyon sistemlerinin geliştirilmesi, proje evraklarının yürütülmesinin çağdaş usul ve teknolojilerinin uygulanması alanında deneyim alışverişi **(“Azersu” ASC).**

Su ve kanalizasyon sistemlerinin kullanılmasıyla ilgili uygulanan donanım ve tesislerin yönetilmesi için teknik eğitim programlarının düzenlenmesi **(“Azersu” ASC).**

Su kaynaklarının entegre bir şekilde yönetilmesi alanında karşılıklı deneyim alışverişi **(“Azersu” ASC).**

Su ve kanalizasyon sektörünün inşaat ve diğer alanlarında işbirliğinin derinleştirilmesi **(“Azersu” ASC).**

Uluslararası kuruluşlar düzeyinde “Azersu” ASC ile Türkiye’nin ilgili su kurumlarını birbirlerini desteklemesi ve karşılıklı işbirliği (“Azersu” ASC).

GÖRÜŞ:.....

Diğer İşbirliği Alanları

Komisyon kararlarının zamanında ve etkin bir şekilde yürütülmesini teminen video konferansların ve karşılıklı seferlerin gerçekleştirilmesi (**Dışişleri Bakanlığı**).

İki ülke arasındaki işbirliği projelerine üçüncü ülkelerin katılımının önemine değinerek Gürcistan, İran ve Türkmenistan ile çeşitli düzeylerde yapılan üçlü işbirliği mekanizmalarından memnuniyetin dile getirilmesi ve bu formatlarda işbirliğinin daha çok uygulamalı alanlara (örneğin, ihtiyaçlar ve olanaklar dikkate alınarak tarafların tekliflerine dayanılarak somut ortak projelerin gerçekleştirilmesi) açılarak sürdürülmesi (**Dışişleri Bakanlığı**).

Bu yıl belli ekonomik ve mali sıkıntılar yaşayan Türkiye’ye destek amacıyla Azerbaycan tarafından yapılan yatırımların daha da arttırılmasının Türkiye Cumhuriyeti tarafından olumlu karşılanacağını dikkate alarak bu yönde ortak eylemler yapma inisiyatifinde bulunma (Bu konu gündeme geldiğinde Türkiye’deki mevcut ekonomik sıkıntılar bağlamında başta SOCAR (örneğin, İzmir’de petrol doğalgaz alanında araştırma merkezinin kurulması için 1.5 milyar ABD Doları değerinde yapılacak yatırım) olmak üzere Azerbaycan’ın Türkiye’ye yatırım yapmaya devam ettiği hususunun Nihai Protokole yansıtılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir (**Dışişleri Bakanlığı**).

İki ülke arasındaki ticaret hacminin arttırılması, ülkelerimiz arasındaki ticaretin ulusal para birimi üzerinden yapılması olanaklarının değerlendirilmesi (**Dışişleri Bakanlığı**).

Taraflar arasındaki gizli bilgilerin teatisi ve korunması için hükümetlerarası karşılıklı güvence mekanizmasının oluşturulması amacıyla “Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizli Bilgilerin Karşılıklı Olarak Korunması ve Değişimi Hakkında Anlaşma”nın imzalanması konusunun müzakere edilmesi (**Devlet Güvenlik Hizmeti**).

Adli alandaki işbirliğinin verimliliğinin arttırılması amacıyla adli alanda e-belge dolaşımının uygulanması (**Adalet Bakanlığı**).

GÖRÜŞ:.....

Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti ile İşbirliği

Kolay uygulama çerçevesinde ihracatı öngörülen ürünler için Nahçıvan Cumhuriyeti ilgili kurumları tarafından verilen sertifikaların tanınması. Bunun için taraflar arasında ilgili belgelerin imzalanması, gerektiğinde bu ürünlerin üretiminde uygulanan standartların TSE’ye uyumunun sağlanması.

- İmal edilen gıda ürünleri – Uygunluk Sertifikası
- Bitkisel ürünler – Fitosanitar Sertifikası,
- Hayvansal Ürünler – Veteriner Sertifikası

Türkiye Cumhuriyeti’nin yürürlükteki kanunları gereğince ilgili Türk makamları tarafından Nahçıvan’daki ihracata uygun işletmelerde önceden kontroller yapılması ve bunlara “Onaylı Tesis” statüsü verilerek ihracat işlemlerinde uygulanan prosedürlerin kolaylaştırılması.

Nahçıvan Özer Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren "Tüketim Ürünleri Ekspertiz Merkezi" MMC'nin Uluslararası düzeyde akredite Merkez Gıda Kontrol Laboratuvarının (İSO/İEC 17025:2005 standartlarına uygundur) yetkili Türk kurumu tarafından tanınması ve adı geçen laboratuvar tarafından verilen tetkik sonuçlarının kabul edilmesi.

İmtiyazlı uygulama çerçevesinde Nahçıvan'dan Türkiye'ye ihraç edilmesi öngörülen ve TAREKS (dış ticarete riske dayalı kontrol) sistemine bağlı tarım ürünleri için izinlerin önceden hazırlanması ve verilmesi.

Türkiye'de ithal gümrük işlemi sırasında uygulanan prosedürlerde (ihraç işlemlerinde süre, harç ve diğer ödemeler, istenen belge türleri ve sayısı, kontrol sayısı vb.) orantının sağlanması için gerekli önlemlerin alınması.

Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti gümrük organları tarafından verilmiş XİF-İN kodlarının kabul edilmesi.

Çimento ve mobilya ürünlerinin Türkiye'ye ihracatı işlemlerinin kolaylaştırılması ve uygun önlemler alınması.

Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'ne Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Temsilcisi – Ticaret Müşavirinin atanması konusunun değerlendirilmesi veya Ticaret Müşaviri yetkilerinin başka yetkili kişilere devri.

İmtiyaz uygulaması çerçevesinde Nahçıvan'dan yapılan ihracatta Türk Lirası kullanılması zorunluluğunun kaldırılmasının gündeme getirilmesi.

İmtiyaz uygulaması çerçevesinde Türkiye'ye ihracatına izin verilmiş malların listesinin gözden geçirilmesi.

Bu çerçevede alkollü içecek, tütün ürünleri, bal, et ve süt ürünlerinin listeye eklenmesi.

Nahçıvan'da üretilen tarım ürünlerinin Türkiye'ye ihracatının tamamen serbestleştirilmesi, tarım ürünleri listesinin mevsime uygun şekilde bir an önce yenilenmesi.

Tarım alanında:

Karantin konusuna enfekte her türlü ürünlerin ve karantina konularının imha edilmesine ilişkin ortak faaliyet mekanizmasının geliştirilmesinin sağlanması.

GÖRÜŞ:.....

Enerji alanında:

Nahçıvan'dan Türkiye'ye bir yılda 300-500 milyon Kv/saat enerji ihracatının gerçekleştirilmesi konusunun değerlendirilmesi.

GÖRÜŞ:.....

Gümrük Alanında:

Türkiye'nin Nahçıvan'a uyguladığı gümrük muafiyetlerinden yararlanarak ihracat yapabilmesi için yerli ürünlerin Türkiye'ye ihracı sırasında Dilucu gümrüğünde mallardan alınan örneklerin laboratuvar tetkiklerinin ve malların ihracatının hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesinin sağlanması.

Ticaret hacminin arttırılması için Türkiye'den Nahçıvan'a sınır ticareti belgesi gereğince gerçekleştirilen ihraç işlemlerine uygulanan kısıtlamaların kaldırılması.

Dilucu sınır geçiş noktasında Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı Temsilcisinin devamlı şekilde bulundurulması sağlanarak Nahçıvan üzerinden transit geçiş yaparak Türkiye'ye ihraç edilen bitkisel ve hayvansal ürünlerin saat 17:00'dan sonra ihracatının yapılabilmesi.

Türkiye'ye Dilucu Gümrüğü üzerinden gelen meyve ve sebze rnlerinin Doğubayazıt Gmrğnden değil, Dilucu Gümrüğü'nde işlemlerinin yapılarak girişine izin verilmesi. dış ticari ilişkilerin genişletilmesi için Dilucu Gümrüğü'nde tüm malların işlemlerinin yapılmasına izin verilmesi.

Bakü-Tiflis-Kars demiryolu koridorunu kullanarak Türkiye üzerinden transit geçiş yaparak Nahıvana'a taşınan tüm malların transit gümrük işlemine uygun olarak gümrük işlemlerinin yapılmasının, Kars Gümrük Müdürlüğü tarafından sağlanması. Bitkisel ve hayvansal rnleri Türkiye Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan izin belgesi talep edilmeden gönderen ülkenin uygun sertifikası gereğince girişine izin verilmesi ve bu durumda gümrük demelerine uygun şekilde teminat olarak para ödenmesinin istenmesi.

Tüketim rnleri (alkll içecekler, sigara, çay vb.) Azerbaycan'ın diğer bölgelerinden Nahçıvan'a ve aksi yönde taşınması sırasında TIR'lardan Türk gümrüklerinde büyük miktarda parasal teminat istenmemesi, bu tür malları taşıyan araçların, gümrük memurunun kontrolü altında transit geçişine imkan sağlanması.

Nahçıvan'a ve aksi yönde taşınan acnlı hayvanların Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan izin belgesi istenmeden ve karantina uygulanmadan ihracat ülkenin veteriner sertifikası gereğince Türkiye'den transit geçişine izin verilmesi.

Nahçıvan'da gerçek kişilerin yetiştirdiği meyve ve sebzelerin Dilucu Gümrüğü zerinden Türkiye'ye götürülmesine kısıtlamalar getirilmesi.

GöRüş:.....

Demiryolları Alanında:

Türkiye ve Azerbaycan demiryolları arasında bilgilerin karşılıklı şekilde değişimi (SMQS, SMPS, SİM taşımalar için).

Demiryoluyla Azerbaycan'a ve Nahçıvan'a, ayrıca aksi yönde taşınan yüklerin transit naklinin uzlaşma sağlanarak kolaylaştırılması.

Nahçıvan'a getirilen yüklerle ilgili işlemlerin kolaylaştırılması.

Kars-Nahçıvan demiryolu hattının yapımıyla ilgili proje çalışmalarının tamamlanması ve inşaat işlerine başlanması.

Nahçıvan zerk Cumhuriyeti'ne taşınacak hayvansal ve bitkisel yüklere ilişkin verilen sertifikaların karşılıklı olarak tanınması.

GöRüş:.....

TÜRKİYE-..... X. KARMA EKONOMİK KOMİSYONU TASLAK/REFERANS EYLEM PLANI

No	Alan (1)	Eylem Adı (2)	Başlama -Bitiş (3)	Son Durum (Yapılanlar ve Yapılması Gerekenler) (4)		Eylemin Gerçekleşmesinde Tıkanan Hususlar (5)		Gerekli Olan Bütçe (6)	Ticaret Hacmi ve Yatırımlara Muhtemel Etkisi (Beklenen Fayda) (7)		Sorumlu / İşbirliği Yapılacak Kurumlar (8)		İrtibat Noktası (9)	
				Türkiye	Türkiye		Türkiye	Türkiye	Türkiye
		(Ek eylem önerilerinin isimleri buraya eklenecektir)		(Ek eylem önerileri buraya eklenecektir)										

AÇIKLAMALAR

- KEK konusu alan ismi çok kısaca yazılacaktır.
Örnek: “Ticaret”, “Savunma Sanayii”, “Turizm”
- Eylem adı, kısa, öz ve eylemi anlaşılır ve spesifik şekilde tanımlayacak şekilde cümle olarak yazılacaktır.
Örnek : “Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması imzalanacaktır.”; “Liman yapım hizmetlerinin daha çevreci hale getirilmesi konusunda işbirliği geliştirilecektir.”; “(Ülke ismi) ’ne OSB tecrübesi aktarılacak ve (Ülke ismi) ’nde OSB kurulmasına yönelik fizibilite çalışması yapılacaktır.)
- Eylemin başlama ve bitiş tarihleri, öngörüldüğü şekilde ve mümkün mertebe spesifik olarak ay/yıl olarak yazılacaktır.
Örnek: Eylül 2019/Nisan 2020; 2019-2021
- Bu alanda,
 - Yazılan eylemin önceki KEK’lerde yer alan ve devam eden bir eylem olması halinde, gelinen aşama (şimdiye kadar yapılan faaliyetler ile ilgili olarak en fazla 2 paragraf bilgi verilmesi;
 - Yeni bir eylem ise, eylem kapsamında sonuca ulaşmak üzere hangi faaliyetlerin öngörüldüğü yazılmalıdır.
*Örnek-1: “**ESKİ EYLEM:** İki ülke turizm sektörü temsilcilerini bir araya getirecek şekilde şimdiye kadar (Ülke ismi) ’nde 1 çalıştay düzenlenmiştir. İkinci çalıştay, tarihinde (Ülke ismi) ’nde gerçekleştirilecektir.”*
*Örnek-2: “**YENİ EYLEM:** Eylem döneminde, iki ülke turizm sektörü temsilcilerini bir araya getirerek karşılıklı işbirliği imkanlarının araştırmak üzere her iki ülkede birer adet olmak üzere toplam 2 adet çalıştay düzenlenecektir.”*
- Önceki KEK’lerde yer alan ve devam eden bir eylemlerin sonuca ermesinin önündeki engeller (süreci tıkayan) bu alana yazılacaktır.
Örnek-1: “İki ülke arasında eğitim alanında işbirliğinin artırılmasına yönelik anlaşma imzalanmış ancak (Ülke ismi) Parlamentosunda onaylanmadığı için yürürlüğe girmemiştir.”
Örnek-2: “Eylemin gerçekleşmesi için gerekli olan saha ziyareti, bütçe yetersizliği nedeniyle yapılamamıştır.”
- Bu alana, belirtilen dönemde eylem için eylemi yazan kurum için doğacak bütçe yükü TL olarak yazılacaktır. Bütçe yükü, 1 yıldan fazla sürecek eylemler için yıllık olarak belirtilecektir.
Örnek-1: “2019 yılı bütçe yükü tahmini: 45.000 TL”;
Örnek-2: “2019 yılı bütçe yükü tahmini: 1.000.000 TL
2020 yılı bütçe yükü tahmini: 500.000 TL
TOPLAM bütçe yükü tahmini:1.500.000 TL”
- Girilen eylem sonucuna, eylem çıktılarının iki ülke arasındaki mevcut ticareti veya yatırımları ne kadar artıracığına yönelik tahmin ABD Doları cinsinden yazılacaktır. Bu alana öngörülen/tahmin edilen ticaret ve yatırım hacmi değil ticaret/yatırım hacmine olası artış tutarı yazılacaktır. Bu tür rakamsal tahminlerin yapılamayacağı durumlarda ise eylemden beklenen fayda kısaca yazılacaktır.
Örnek-1: “200 milyon ABD doları”
Örnek-2: “İki ülke milletlerinin karşılıklı olarak kültürlerini tanıma imkanı sağlanacaktır.”
- Her iki ülkede, eylemin gerçekleşmesi ve koordinasyonundaki ana sorumlu Bakanlık/Kurumlar yazılacaktır.
Örnek-1 (Türkiye için): “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı/KOSGEB”
Örnek-2 (Diğer ülke için): “(Ülke ismi) Ministry of Trade”
- Her iki ülkede, eylemin gerçekleşmesi ve koordinasyonundaki ana sorumlu Bakanlık/Kurumlardaki asgari Genel Müdür seviyesindeki görevlinin ismi, unvanı, mobil telefon numarası ve e-posta adresi yazılacaktır.
Örnek : “Adı Soyadı

..... Genel Müdürü
Ticaret Bakanlığı
Tel : 0 532 111 11 11
e-posta :@ticaret.gov.tr”